

Nederlanden.

Zitting van vrijdag, 21 oktober.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

De vergadering wordt ten 12 ure geopend.

Er zijn 40 leden aanwezig.

De heer *Corver Hoof* neemt tijdelijk het voorzitterschap waar. De aantekeningen van het verhandelde in de zitting van laatstleden dinsdag worden gelezen en goedgekeurd.

De commissie, welke belast is geweest met het aanbieden van het drietal voor het voorzitterschap aan den Koning, brengt bij monde van den heer *Ingenhousz*, verslag uit.

Wordt gelezen een koninklijk besluit, waarbij de heer van *Asch van Wyck* wordt benoemd tot voorzitter der kamer, gedurende de tegenwoordige zitting.

Bien van gevolge vertaalt de heer *Corver Hoof* den voorzitterstoel, en aanvaardt de heer van *Asch van Wyck* het voorzitterschap eene aanspraak:

Op verzoek van verscheiden leden zal deze aanspraak worden gedrukt. (*Wy zullen, uit hoofde van plaatsgebrek, in een volgend nummer op deze zitting terug komen*)

HERTOGENBOSCH, 24 October.

Men leest in de *Haarlemsche Courant* van laatstleden zaterdag het volgende:

Zoo men het gerucht mag gelooven, zonde van de zijde van ons bestuur dadelijk (bij het ontvangen der 24 vredes artikelen) zijn verklaard geworden, dat het zich met de medegedeelde bepalingen, zoo als die zijn voorgedragen, niet kan vereenigen; het *Journal de la Haye* van gisteren laat zich mede hieromtrent op de volgende wijze uit: men zegt dat het kabinet der Nederlanden niet genegen is, om deze nieuwe voorwaarden aan te nemen; men zegt dat Koning *Willem* of liever de Groothertog van Luxemburg nog niet voornemens is tegen de schoone constanten penningen een gedeelte zijner onderdanen af te staan; laten wij wachten en wij zullen zien waaraan ons te houden.

— Men verneemt dat het hoofdkwartier uit Tilburg op den 1 of 2 november aanstaande naar deze stad zal worden overgebracht; in het hôtel van het gouvernement worden reeds de appartementen voor Z. K. H. den prins van Oranje in gereedheid gebracht; Z. K. H. prins *Frederik* zal deszelfs verblijf nemen bij jonkheer *A. T. van Ryekevoort*, ontvanger der directe belastingen en majoor kommandant der Bossche schutterij.

— Z. Exc. de generaal-majoor *George* heeft het provinciaal kommandement en het opperbevelhebberschap dezer vesting aanvaard. De luitenant-generaal *Vermasen* is laatstleden zaterdag naar destelfs bestemming vertrokken.

— Door Z. M. is tot den adelstand verheven de heer *P. X. Verheyen*, griffier der staten dezer provincie en ridder van den Nederlandschen leeuw.

— In de zitting van den 18 dezer heeft de kamer der afgevaardigden van Frankrijk de wet op het pairschap met 346 tegen 40 stemmen aangenomen.

Belgie.

BRUSSEL, 20 October.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren hebben de heeren *Messiah* en *Pirson* den eed afgelegd en ter vergadering zitting genomen. De op gisteren gestaakte deliberaties over art. 6 van het concept over de verplichte geldleening werden vervolgens hervat. Na vele amendementen werd het zesde artikel aangenomen in de volgende termen:

Art. 6. Het tweede gedeelte der geldleening zal worden ongeslagen tusschen de meest belastten op de kolieren van het personeel, en zal pond-pondsgewijs over hunnen aanslag worden ongeslagen.

Bijaldien de omslag onder de schatplichtigen van bovengedachte helft, uit hoofde der ongelijkheid der middelsoortige aanslagen, niet nauwkeurig mogt kunnen geschieden, dan zullen de schatplichtigen, welke deze aanslagen betreffen, bij gelijke gedeelten in de geldligting betalen, en slechts de evenredigheid van het montant der aanslagen, tot het aanvullen der helft van de meest belaste noodig.

Zoo een ééuig schatplichtige in die middelsoort mogt vallen, zal deze slechts voor de helft van zijnen aanslag in de geldleening deelen. Dit gedeelte is den 15 december betaalbaar, zul-

lende de kolieren door de gouverneurs opgemaakt, goedgekeurd en executeur verklaard worden.

De 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 en 14 artikelen werden zonder discussie aangenomen.

De verdere artikelen gaven nog tot eenige discussie aanleiding, waarna het geheel der wet, welke drie dagen na hare aanneming obligatorisch zal wesen, met 70 tegen 18 stemmen aangenomen werd.

De heer *de Meulenaere*, minister van buitenlandsche zaken verklaarde, dat hij denzelfden morgen een groot pak met dépêches ontvangen, doch den tijd niet gehad had om dezelve te onderzoeken. Hij beloofde een rapport tegen morgen of overmorgen.

Het op heden bepaalde rapport van de commissie tot de petities over het rekest der officieren van het 3de regiment jagers werd heden, bij monde van den heer *Jouis*, uitgebragt, gaf tot delibèratie aanleiding, ten gevolge waarvan, met eene groote meerderheid besloten werd de petitie naar den minister van oorlog te verzenden.

— De kolonel *Fanson* is tot chef van den staf van de troepen die zich in Vlaanderen bevinden, benoemd; reeds is hij als zoodauidig naar Gent vertrokken.

De kolonels *Olivier* en *Nypols* zijn tot brigade-generaals benoemd geworden.

— Meer dan honderd stukken geschut zullen, uit de gieterij te Luik, naar Namen, gezonden worden.

Van den 21.

KAMER DER AFGEVAARDIGDEN.

Zitting van den 20.

Reeds op den middag waren alle de tribunes bezet.

De vergadering wordt ten een ure geopend.

De heer *de Meulenaere* treedt binnen, beklint het sprekesstoel en brengt een rapport uit, hetwelk bevat een volledig overzicht over alle de akten der conferentie. Zie hier de natie en het traktaat dat de conferentie, door middel van den minister van buitenlandsche zaken, aan de kamer medegedeeld heeft.

G E L E I B R I E F.

De ondergeteekenden, gevolmactigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot Brittanje, Pruisen en Rusland, hebben, na alle de hun door den belgischen gevolmactigde gedaane mededeelingen over de middelen, om een definitief vredes traktaat betrekkelijk eene schelding tusschen Belgie en Holland, tot stand te brengen, rijpelijk te hebben overwogen, het leedwezen gebad van, in die mededeelingen geene toenadering hoegenaamd tusschen de belangen en wijze van denken der onmiddellijk daar bij belanghebbende partijen te hespeuren.

Kwestien, welker onmiddellijke oplossing eene behoefte voor Europa geworden is, niet aan verdere onzekerheid kennende blootgesteld laten; zich gedwongen ziende, die op te lossen, op straffe van dat onberekenbaar onheil van eenen algemeenen oorlog daaruit te zien spruiten; voor het overige, over alle de betwiste punten genoegzaam ingelicht, door de informatie, welke de belgische gemagtigde en de gevolmactigden der Nederlanden hun hebben gegeven, hebben de ondergeteekenden slechts geboord naar eenen pligt, van welken hunne hoven zich, zoo jegens zichzelf als jegens de overige staten hebben te kwijten gebad, en welken alle de proeven tot eene onmiddellijke bevrediging tusschen Holland en Belgie tot dus verre onvervuld gelaten hebben; zij hebben slechts de oppermagtige wet van een europeansch belang van de eerste orde door schiedigen; zij zijn slechts voor eene meer en meer gebiedende noodzakelijkheid terug gaweken, door de voorwaarden te bepalen eener definitieve schikking, welke Europa, als vriendin des vredes en recht hebbende de voorduring van dezelve te vorderen, sedert een jaar, getracht heeft, tot stand te brengen, door voorstellen aan beide partijen te doen, welke echter laatste telings door de een of andere verwerpen werden.

De landensche conferentie heeft zich verplicht geacht, om, bij de voorstellen, in de hiernevensgaande 24 artikelen vervat, slechts de gestrengste regelen van billijkheid in acht te nemen. Zij heeft den indruk gevolgd van het lewendig verlangen, dat haar besielde, om belang en recht overeen te brengen en, zóowel Holland als Belgie, wederzijdsche voordelen, goede grenzen, eenen staat van territoriaal bezit buiten kijf, eene wederzijdsche wadadige vrijheid van koophandel en eenen omleg van schuld te bezorgen, welke op eene volkomene gemeenschap van

lasten en voordeelen volgende, deze in het vervolg zou verdeelen, en dat alles minder volgens eenige kleingeestige veronderstellingen of berekeningen, waarvoor de grondstoffen niet eens geleverd zijn geworden, minder volgens de volle gestrengheid der overeenkomsten en traktaten, dan met oogmerk om beider lasten te verlichten en de welvaart der beide staten te begunstigen.

De ondergeteekenden, den belgischen gevolmagtigden uitnodigende, om de hier boven vermelde, en hier navolgende artikelen te teekenen, zullen hem doen opmerken:

1. Dat deze artikelen kracht en waarde zullen hebben uit eene plegtige overeenkomst tusschen het belgisch gouvernement en de vijf Mogendheden.

2. De vijf Mogendheden de ten uitvoer legging er van waarborgen.

3. Dat dezelve, door de beide partijen eenmaal aangenomen zijnde, bestemd zijn, om, woord voor woord, in een onmiddellijk tractaat tusschen België en Holland te worden opgenomen, hetwelk bovendien alleen nog maar bepalingen bevatten zal, betreffende den vrede en de vriendschap, welke tusschen de beide landen, en hunne soevereinen zullen bestaan.

4. Dat dit tractaat, onder het toezigt der londensche conferentie geteekend, onder de formele waarborg der vijf Mogendheden zal geplaatst worden.

5. Dat de artikelen in kwestie een geheel zullen uitmaken, en geene afscheiding zullen toelaten.

6. Eindelijk, dat zij de laatste (*finale*) en onherroepelijke bepalingen der vijf Mogendheden bevatten, die, met gemeene overeenstemming, besloten hebben, om zelven tot stand te brengen de volle en algeheele aanneming der gezegde artikelen door de tegenpartij, ingevalle deze dezelve verwierp.

De ondergeteekenden nemen deze gelegenheid waar, om aan mijnheer den belgischen plenipotentiaris de verzekering hunner hoogachting aan te bieden.

(Get.) Esterhazy, Wessenberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Livon, Mastuzewic.

TEKST VAN HET TRAKTAAT.

Art. 1. Het Belgisch grondgebied zal zamengesteld zijn, uit de provincien Zuid-Brabant, Luik, Namen, Henegouwen, West- en Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg, zoodanig als zij een deel hebben uitgemaakt van het vereenigd koninkrijk der Nederlanden, daargesteld in 1815, met uitzondering van de distrikten der provincie Limburg, in het art. 4 aangewezen.

Het belgisch grondgebied zal bovendien bevatten het gedeelte van het hertogdom Luxemburg, aangewezen in art. 2.

Art. 2. Z. M. de Koning der Nederlanden, groot-hertog van Luxemburg, stemt toe, dat, in het groot-hertogdom Luxemburg de grenzen van het belgisch grondgebied zoodanig zijn, als zij hieronder beschreven worden.

(Hier volgt de aanwijzing der te trekken grenslijn, welke hoofdzakelijk zal beginnen van de fransche grenzen tusschen Rodange en Athus, en vervolgens over den weg van Arlon naar Bastogne, tusschen Misanrij en Clemencij naar Steinfeld zal loopen, en van daar in de richting van Eischen, Herbas, Guirsch, Oberpalen, Grende, Nothomb, Pareth en Perlé tot Mastelange zal doorgaan, van daar den loop der Sure zal volgen tot over Tentange, en van daar tot aan de zijde van Diekirch zal voortgaan tot aan het pruisisch grondgebied toe. Al wat ten westen dezer lijn is gelegen, zal aan België, wat ten oosten is, aan Luxemburg behooren.)

Art. 3. Z. M. de Koning der Nederlanden, groot-hertog van Luxemburg, zal voorhet afstaan van de in het vorig artikel aangewezen streken, eene schadeloosstelling van grondgebied in de provincie Limburg bekomen.

Art. 4. Ter uitvoering van het deel van art. 1, betreffende de provincie Limburg, en ten gevolge van den afstand, welchen Z. M. de Koning der Nederlanden bij art. 2 doet, zal Zijne gezegde Majesteit, het zij in hoedanigheid als groot-hertog van Luxemburg, het zij om met Holland vereenigd te worden, het grondgebied bezitten, waarvan de grenzen hier worden aangewezen.

1. Op den regter Maas-Oever zullen bij de oude Hollandsche enclaveringen, op gezegden oever in de provincie, op denzelfden oever die in 1790 aan de staten-generaal niet behoorden, in voege, dat het geheele gedeelte der provincie Limburg op den regter Maas-oever gelegen, voortaan geheel aan Z. M. den Koning der Nederlanden zal behooren, het zij in zijne hoedanigheid als groot-hertog van Luxemburg, het zij om met Holland te worden vereenigd.

2. Op den linker Maas-oever afgaande van het zuidelijkst punt der hollandsche provincie Noord-Brabant, zal eene lijn getrokken worden, die aan de Maas boven Wessem, tusschen die plaats en Stevensweert, zal neerkomen op het punt, waarop den linkeroever de grenzen der tegenwoordige arrondissementen Roermond en Maastricht elkander aansluiten, in dier voege, dat Bergerot, Stamproij, Heer-Itteren, Ittervoord en Thorn met hunne jurisdictien, alsmede alle plaatsen ten noorden dezer lijn, deel van Hollandsch grondgebied zullen uitmaken.

De oude hollandsche enclaveringen in Limburg, op den linker Maas-oever zullen België behooren, met uitzondering van Maastricht, hetwelk met den omtrek van 1200 toises, gaande van

het uiterst deel van het glacis der vesting, op den linker Maas-oever, in volle souvereiniteit en eigendom aan Z. M. den Koning der Nederlanden zal behooren.

Art. 5. Z. M. de Koning der Nederlanden, groot-hertog van Luxemburg, zal zich met de duitsche bondsvergadering en de agnaten (bloedverwanten van moeders zijde) van het huis van Nassau verstaan, over de toepassing der bepalingen, in de artikels 3 en 4 vervat, alsmede over alle schikkingen, welke gezegde artikelen zouden kunnen noodzakelijk maken, hetzij met de hierboven genoemde agnaten van het huis van Nassau, hetzij met de duitsche bondsvergadering.

Art. 6. Uit hoofde de grondgebiedschikkingen hierboven, ziet elk der beide partijen wederkeerig voor altijd af, van iedere vordering op het grondgebied, de steden, plaatsen en gewesten, gelegen binnen de grenzen van de bezittingen der andere partij zoodanig als zij zich beschreven vinden in de artikels 1, 2 en 4.

Gezegde grenslijnen zullen getrokken worden overeenkomstig deze zelfde artikelen, door belgische en hollandsche commissarissen demarcatours, die zich zoodra mogelijk in de stad Maastricht zullen vereenigen.

Art. 7. België zal, in de grenzen, aangewezen bij art. 1, 2 en 4, eenen onafhankelijken en altijddurend onzijdigen staat uitmaken. Het zal gehouden wezen diezelfde onzijdigheid jegens alle andere staten te eerbiedigen.

Art. 8. De afloop der wateren in de Vlaanderens zal tusschen Holland en België geregeld worden, naar de bepalingen vastgesteld te dezen opzichte bij art. 6 van het definitief tractaat, gesloten tusschen Z. M. den Keizer van Duitschland en de staten-generaal, den 8 november 1785; en overeenkomstig gezegd artikel, zullen wederzijdsch benoemde commissarissen zich over de toepassing dier bepalingen verstaan.

Art. 9. De bepalingen van art. 108 tot 117 inclusief acte van het Weener congres; betreffende de vrije vaart op de bevaarbare rivieren en stroomen, zullen worden toegepast op de bevaarbare stroomen en rivieren, welke het belgisch en hollandsch grondgebied doorsnijden of van elkander scheiden.

En hetgeen bijzonderlijk de Schelde betreft, zoo zal er overeengekomen worden, dat het loodswezen en de bakening, als ook de doorvaarten op de Schelde beneden Antwerpen aan een gemeen toezigt zullen worden onderworpen; dat dit gemeen toezigt zal worden uitgeoefend door te dien einde van weerskanten te benoemen commissarissen; dat er gematigde loods- of baken-gelden met gemeen overleg zullen worden bepaald en dezelfde voor de Hollanders en voor de Belgen zullen worden bepaald en dezelfde voor de Hollanders en voor de Belgen zullen zijn. Wordt insgelijks bepaald, dat de vaart op de tusschen de Schelde en den Rijn gelegene rivieren, om van Antwerpen naar den Rijn te komen en *vice versa*, van weerskanten vrij blijven, en slechts aan zeer geringe tolregten onderworpen zal zijn, welke provisioneel dezelfde voor de beide landen wezen zullen.

Daar zullen, van weerskanten, binnen den tijd van eene maand, commissarissen te Antwerpen bijeenkomen, zoo om het definitief en permanent montant dezer tolleren te regelen, als om wegens een reglement overeen te komen, volgens hetwelk de bepalingen van dit artikel zullen worden ten uitvoer gebracht en daaronder te begrijpen de regten der visscherij en van den handel op de geheele uitgestrektheid der Schelde, op den voet van volkomen gelijkheid voor de onderdanen van beide landen.

Intusschen en tot dat gezegd reglement zal zijn opgemaakt, zal de vaart op bovengemelde bevaarbare rivieren en stroomen voor den handel der beide landen vrij blijven, welke, provisioneel, te dezen opzichte, de tarieven zullen aannemen, bepaald bij de overeenkomst van den 31 mei 1831, opzigtelijk de vrije vaart op den Rijn, te Mentz gesloten, zoowel als de andere bepalingen dier overeenkomst; voor zoo verre die zouden kunnen worden toegepast op de bevaarbare rivieren en stroomen, welke het hollandsch en het belgisch grondgebied doorsnijden of van elkander scheiden.

Art. 10. Het gebruik der kanalen, welke de beide landen tevens doorsnijden, blijft vrij en gemeen voor derzelve bewoners.

Wel te verstaan, dat zij die wederzijdsch en op dezelfde voorwaarden zullen genieten en dat, van weerskanten, van de vaart op die kanalen slechts matige regten zullen worden geheven.

Art. 11. De handels-gemeenschap over de stad Maastricht of over Sittard zullen volkomen vrij blijven en onder geen voorwendsel hoegenaamd gestoord mogen worden. Het gebruik der wegen, welke, door deze beide steden loopende, naar de duitsche grenzen geleiden, zal slechts aan de betaling der gewone tol- of barièregelden voor het onderhoud der wegen onderworpen wezen, zoodat de transit-handel aldaar geene hindernis zal kunnen ondervinden en dat deze wegen, tegen betaling van bovengedachte regten, in goeden staat en geschikt, om den handel te bevorderen, zullen gehouden worden.

Art. 12. In geval er in België een nieuw kanaal of een nieuwe weg aangelegd mogt worden, welke op de Maas, tegen over het hollandsch kanton Sittard, zouden uitloopen, zouden de Belgen zulks aan de Hollanders moeten vragen, die het niet zouden weigeren, in de veronderstelling, dat gezegde weg of gezegd kanaal volgens hetzelfde plan mogt verlangd worden, hetgene

alsdan geheel ten koste van België, door het kanton Sittard, tot aan de duitsche grenzen zou plaats hebben!

Deze weg of dat kanaal, welke alleen tot handels-gemeenschap zou kunnen strekken, zou, ter keuze van Holland, hetzij door ingenieurs en werklieden, welke België verlof bekomen zou om in het kanton Sittard te mogen doen arbeiden, hetzij door ingenieurs en werklieden, welke Holland leveren zou, kunnen worden aangelegd; in alle gevallen buiten eenige kosten voor Holland en zonder eenige prejudicie voor deszelfs regten van uitsluitende soevereiniteit op het grondgebied, over of door het hetwelk voormelde weg of gezegd kanaal zou loopen.

Beide partijen zullen, met gemeen overleg, het beloop en de wijze van heffing der regten en tollén bepalen, welke op dat kanaal of op dien weg zouden geheven worden.

Art. 13. § 1. Te rekenen van den 1 januarij 1831 zal België, ten gevolge van de verdeling der publieke schuld van het koninkrijk der Nederlanden, belast blijven met eene som van acht miljoen, viermaal honderd duizend nederlandsche guldens jaarlijksche renten, waarvan het kapitaal, van het groot-boek te Amsterdam, of van de algemeene schatkist van het Vereenigd Rijk der Nederlanden, op het Grootboek van België zou worden overgeschreven.

§ 2. De, op het belgisch groot-boek, ten gevolge van de voorenstaande § overgeschreven kapitalen, ten bedrage van 8,400,000 gulden jaarlijksche renten, zullen beschouwd worden als een gedeelte van de nationale belgische schuld uitmakende, en België zal zich verbinden, om, noch tegenwoordig, noch in het vervolg, eenig onderscheid tusschen dit gedeelte der publieke schuld en eenige andere reeds gemaakte of nog te maken schuld daar te stellen.

§ 3. De betaling van bovengemelde som aan jaarlijksche renten van 8,400,000 gulden, zal, geregeld, van halfjaar tot halfjaar, geschieden, hetzij te Brussel, hetzij te Antwerpen, in gereed geld, zonder eenige korting, van welken aard die ook zou mogen wezen, noch voor het tegenwoordige, noch in het toekomstige.

§ 4. Door middel der gratis, van gezegde som van 8,400,000 gulden aan jaarlijksche renten, zal België, jegens Holland, ontslagen zijn van alle verplichting uit de verdeling der publieke schuld van het koninkrijk der Nederlanden spruitende.

§ 5. Van weerskanten te benoemen commissarissen zullen, binnen den tijd van veertien dagen, te Utrecht bijeenkomen, ten einde tot de liquidatie over te gaan der fondsen van het amortisatie-syndicaat en van de brusselsche bank, welke met den dienst voor de algemeene schatkist van het vereenigd koninkrijk der Nederlanden is belast geweest. Uit deze liquidatie zal geen nieuwe last voor België kunnen spruiten, aangezien het geheele passief van hetzelfde in de ronde som der 8,400,000 gulden jaarlijksche renten begrepen is. Zoo er echter, uit gezegde liquidatie, eenig actief mocht spruiten, zoo zullen België en Holland hetzelfde deelen in de verhouding der, door beide landen, gedurende hunne vereeniging, betaalde belastingen, volgens de, door de staten-generaal van het vereenigd koninkrijk, ingewilligde budgetts.

§ 6. Zullen in de liquidatie van het amortisatie-syndicaat begrepen zijn de schulden der domeinen, onder den naam van *loans* bekend; wordende deze echter, in het tegenwoordig artikel, slechts voor memorie vermeld.

§ 7. De bij § 3, van dit artikel, vermeldde hollandsche en belgische commissarissen, welke in de stad Utrecht bijeen moeten komen, zullen, behalve met de liquidatie voormeld, ook nog belast zijn met het overdragen der kapitalen en renten, die, ten gevolge der verdeling van de publieke schuld van het vereenigd koninkrijk der Nederlanden, ter somme van f 8,400,000 jaarlijksche renten, ten laste van België moeten komen. Zij zullen ook nog belast zijn met de uitlevering der archieven, kaarten, plannen en documenten zonder onderscheid, welke aan België behooren of deszelfs administratie betreffen.

Art. 14. Aangezien Holland, sedert den 1 november 1830, alle voorschotten gedaan heeft, voor den dienst der geheele publieke schuld van het koninkrijk der Nederlanden benoodigd, en dezelve nog doen moet voor het half jaar, dat met 1 januarij 1832, moet vervallen, zoo wordt bij deze overeengekomen, dat gezegde voorschotten, berekend van den 1 november 1830 tot den 1 januarij 1832, voor veertien maanden, naar het pro rata der f 8,400,000 jaarlijksche renten, waarmede België belast is, bij derde gedeelten, door de belgische schatkist, aan de hollandsche zullen worden terug gegeven. Het eerste één derde zal, door de belgische schatkist, aan de hollandsche betaald worden op den 1 januarij 1832, het tweede één derde op den 1 april en het laatste één derde gedeelte op den 1 juli deszelfden jaars; aan Holland zal, voor beide laatste termijnen, te goede worden gedaan een interest bestemd tegen 5 pCt. 's jaars, loopende tot de volle afdoening der beide termijnen toe.

Art. 15. De haven van Antwerpen zal, overeenkomstig de bepalingen van art. 15 van het traktaat van Parijs van 30 mei 1814 steeds bij uitzondering eene koopvaardij-haven blijven.

Art. 16. Alle werken van publiek of particulier niet, zoo als kanalen, wegen of anderen van gelijken aard, welke geheel of in deele, ten koste van het vereenigde koninkrijk der Nederlanden gemaakt zijn, zullen, met al de daaraan verbonden voordeelen

en lasten, aan het land blijven toebehooren, waarin zij gelegen zijn. Wel te verstaan, dat de voor het aanleggen dier werken geleende of opgenomen kapitalen, welke speciaal aan dezelve geaffecteerd zijn, in gezegde lasten begrepen zullen wezen, voor zoo verre die nog niet afgelost mogten zijn en zonder dat de reeds gedane aflossingen in de termen der liquidatie zullen vallen.

Art. 17. De sequestraties, welke in België, gedurende de onlusten uit politieke oorzaken, op de goederen en patrimoniale domeinen van wien ook, zonder onderscheid, zouden mogen zijn gelegd, zullen onverwijld opgeheven het genot dezergoederen en domeinen onmiddellijk aan de wettige eigenaars terug gegeven worden.

Art. 18. De inwoners der beide landen, welker afscheiding plaats gehad heeft, zullen, indien zij hun domicilie van het eene land naar het andere zouden willen overbrengen, ten gevolge dezerg artikelen, de vrijheid hebben, om, gedurende twee jaren, over hunne eigendommen, roerende of onroerende, van welken aard die ook zouden mogen zijn, te beschikken, die te verkoopen, oyer den koopprijs, zoo in specie als in andere geldswaarde, te beschikken, zonder eenige hindernis of eenige betaling van andere regten, welke tegenwoordig, wogens eigendoms-veranderingen of transporten, in een der beide landen geheven worden. Wordende bij deze verstaan, dat er, zoo voor nu als voor het toekomstige, afstand wordt gedaan van de invordering van alle *jus albinagii* (regt op de goederen en nalatenschappen van vreemdelingen) van de personen en eigendommen der Hollanders in België en der Belgen in Holland.

Art. 19. Wat den eigendom aanbelangt, zal de kwaliteit van gemengd onderdaan erkend en gehandhaafd worden.

Art. 20. De bepalingen van art. 11 tot die van art. 21 ingesloten van het traktaat tusschen Oostenrijk en Rusland, op den 3 mei 1815 gesloten, hetwelk een integrerend deel uitmaakt van de algemeene akte van het congres van Weenen, -bepalingen, betrekkelijk de gemengde eigenaren, de verkiezing van domicilie, welke deze gehouden zijn, te doen, de regten, die hun als onderdanen van een of anderen staat zullen toekomen, alsmede wegens de betrekkingen van nabuurschap in de door de grenzen doorsneden eigendommen, zullen van toepassing worden gemaakt op de grondeigenaren, welke, in Holland, het Groot-Hertogdom Luxemburg en België, zich zullen bevinden, in het bij hoven vermeldde bepalingen der acten van het weener congres voorziet geval.

Het *jus albinagii* en *detractus*, van stonden aan, tusschen Holland, het groot hertogdom Luxemburg en België afgeschaff zijnde, wordt bij deze begrepen en verstaan, dat ieder der hierboven vermeldde bepalingen, de zoodanigen, welke op dat *jus albinagii* en *detractus* betrekking zouden mogen hebben, nul en van onwaarde in de beide landen geacht zullen worden.

Art. 21. In de landen, welke van heerschappij veranderen, zal niemand vervolgd of verontrust mogen worden wegens middelijke of onmiddellijke medewerking tot de politieke gebeurtenissen.

Art. 22. De pensioenen en wachtgelden, die van non-activiteit of van reform zullen, in het vervolg, van weerskanten, aan alle titularissen, zoo civiele als militaire, die daarop regt hebben, worden uitbetaald, overeenkomstig de wetten, welke vóór den 1 november 1830 van kracht waren.

Ook is goedgevonden te bepalen, dat de bovengedachte pensioenen of tractementen van titularissen, op het grondgebied, dat thans België uitmaakt, behoortig, ten laste der belgische schatkist zullen komen, terwijl die der titularissen, welke geboren zijn op het grondgebied, dat thans Holland uitmaakt, ten laste der hollandsche schatkist zullen blijven.

Art. 23. Alle reclamatiën van belgische onderdanen op particuliere etablissementen, gelijk weduwen-fondsen en fondsen, uit legaten of ook uit de civiele of militaire kassen van retraite spruitende, zullen, door de commissie van liquidatie, waarvan in art. 13 gesproken is, onderzocht en beslist worden volgens den inhoud der reglementen, naar welke deze fondsen of kassen beheerd worden.

De stortingen, door belgische comptabelen gedaan, de door hen geleverde borgstellingen, de judiciële borgtogten en consignatiën zullen insgelijks, op vertoon der bewijsstukken, aan de titularissen worden terugggegeven.

Indien eenige belgische onderdanen, uit hoofde van den zoo gezegden *franchen achterstand*, nog regten tot inschrijving bezaten, dan zullen deze regten en reclamatiën insgelijks door gezegde commissie onderzocht en geliquideerd worden.

Art. 24. Terstond na de uitwisseling der ratificatiën van het tusschen de beide partijen te sluiten tractaat, zullen de noodige bevelen aan de kommandanten der respectieve troepen worden uitgevaardigd tot ontruiming der territoriale; steden, vestingen en plaatsen, welke van bestuur veranderen. De burgerlijke regeringen zullen te gelijker tijd de noodige bevelen ontvangen tot de overgave dier territories, steden, aan commissarissen, welke te dien einde over en weder benoemd zullen worden. Deze ontruiming en overgave zullen geschieden op zoodanige wijze, dat zij binnen den tijd van veertien dagen, of vroeger, zoo het zijn kan, afgelopen kunnen wezen.

(Get.) Esterhazy, Wassenberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Matuzewitz.

TWEEDE BRIEF TEN ONLEIDE

De ondergeteekenden, gevolmagtigden van de hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot Brittanje, Pruisen en Rusland hebben, na de, bij hünne nota van heden, de 24 artikelen aan den belgischen gevolmagtigden te hebben medegedeeld, en na verklaard te hebben, dat deze artikelen de eindelijke en onherroepelijke beslissingen der londensche conferentie bevatten, nóg eene verplichting jegens gezegden gevolmagtigden te vervallen, en zij zullen zich van dezelve kwijten met al die openhartigheid, welke beweeg oorzaak niet dan naar waarde kan geschat worden.

De vijf hoven, zich de taak voorbehoudende en de verplichting op zich nemende, om de toetreding van Holland tot bovengemelde artikelen te verkrijgen, zelfs dan, wanneer het land begon met die te weigeren, en overtuigd, dat deze artikelen, op onwederlegbare beginselen van billijkheid gegrond, en in de voorstellen aanbieden, welke het recht heeft te verdedigen, mochten hier hun vast besluit aankondigen, om zich niet alle middelen, die zij in hunne magt hebben, te verzetten tegen de hernieuwing van eenen strijd, die, van nu af, doeleloos geworden zijnde, voor beide landen de bron van groote rampen worden en Europa met eenen algemeen oorlog bedreigen zou, welke te voorkomen de eerste plicht der vijf Mogendheden is. Maar hoe meer deze verzekering geschikt is, om België over deszelfs toekomst en over de omstandigheden, welke aldaar thans eene levendige ongerustheid baren, gerust te stellen, des te meer zal zij de vijf Mogendheden recht geven, om insgelijks alle middelen, die in hare magt zijn, te bezigen, om België tot de toetreding der hierboven vermaide artikelen te nopen, in het geval, dat het, tegen alle verwachting aan, deze toetreding mogt weigeren.

(Volgen de ondertekeningen.)

Antwoord van den belgischen gevolmagtigde aan de conferentie.

De ondergeteekende, gevolmagtigde van den Koning der Belgen, herijstigt zich, om, H. E. de gezagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland, de ontwerpt, te herigten: 1°. der 24 artikelen, die, als grondlagen van het traktaat van scheiding tusschen Holland en België, door de londensche conferentie opgesteld en bepaald zijn; 2°. van twee nota's die deze 24 artikelen vergezellen, en bij welke de conferentie, na derzelve beweegredenen, inzigten en grondbeginselen te hebben ontwikkeld, den ondergeteekenden nitnodigt, om het ontwerp van definitief traktaat, dat hem gezonden is, te teekenen. Hoe levendig ook de wensch van den ondergeteekenden is, om de oogmerken der gevolmagtigden van de vijf Hoven, tot handhaving van den algemeen vrede, spoedig tot stand te zien komen, zoo acht hij het zijnen plicht, te verklaren, dat de 24 artikelen in kwestie te verre van zijne instructien, die hij van zijn gouvernement bekomen heeft en de preliminairen, welke tot grondslag dezer instructien gestrekt hebben, afwijken, dan dat hij zijne handteekening onder die 24 artikelen zou kunnen stellen. Hij heeft, dienvolgens, de eer, om H. E. te herigten, dat hij de 24 artikelen en de beide nota's onoverwuld aan Z. M. den Koning der Belgen zenden en deszelfs soevereine beslissing afwachten zal.

De ondergeteekende verzoekt H. E. op nieuw de verzekering zijner hoogachting te willen aannemen.

Londen, den 15 oktober 1831.

(Get) VAN DE WYCKE.

Onder het lezen dezer stukken ontstaat, zoo onder de leden der vergadering als onder de toeschouwers, eene stomme verbazing. Van alle kanten werd het drukken van het rapport gevraagd.

De heer Gerard Legrelle vroeg of de beslissing des Konings voor den 25 moest plaats hebben, dan of er eene verlenging van den wapenstilstand mogelijk was, waarop de heer Perms antwoordde, dat de Koning alleen recht had van oorlog en vrede te maken, en de minister van buitenlandsche zaken zijn leedweten te kennen gaf van niet te kunnen antwoorden, als niet wetende of de vjandelijkheden op den 25sten hervat zouden worden dan niet.

Daarna werd de vergadering ten half drie ure opgeheven en tot den volgenden dag gadjourneerd.

In de zitting van den senaat zijn heden mede dezelfde stukken als boven gelezen, en hebben mede groote verbazing in die vergadering verwekt, hetgeen echter niet belet heeft, dat de wet volgens de verplichte geldleening met de eenparige stemmen der 65 tegenwoordige leden aangenomen werd.

Van den 22.

De senaat, en de afgevaardigden zijn gisteren beide vergaderd geweest. In den senaat is niets van eenig belang voorgevallen, en heeft zelfs de graaf d'Arsohat aangemerkt, dat men, alvorens zich met andere zaken bezig te kunnen houden, vooraf het lot behoorde te weten van het traktaat, dat in de vorige zitting

aan den senaat was medegedeeld.

De ochtend zitting der afgevaardigden is geheel aan petitiën gewijd geweest. Naauwelijks echter was de vergadering gesloten of de president riep de nog aanwezige leden hij elkaander en zeide hun, dat de minister van buitenlandsche zaken hem op het oogenblik had doen weten, dat hij, tot het doen eener gewichtige mededeeling, tegen drie ure in de vergadering zou komen. Op het verbreiden van het door den president gezegde, kwamen de meeste leden, in de zaal terug, en nu ontbondt er eene discussie, of er vergadering waren, kon dan al niet, aangezien de leden niet aan hunne plaatsen (à domicile) geconvoceerd waren geworden. Deze discussie had niet alleen over het nagaan aanhooren van den minister, maar strekte zich zelfs uit tot de vraag, of de president wel verzoeken mogt en de leden wel het woord mogten vragen. Na een uur delibereren, gedurende welken tijd de minister binnen trad, werd er tot eene avondzitting besloten, die dan ook ten 8 ure plaats had.

In deze avondzitting heeft de minister voornoemd, namens het gouvernement, een betoog, om de leden tot het toetreden tot de voorstellen der conferentie over te halen, zeggende, dat tegen de overmagt niets te doen viel en hen troostende met de hoop op de Voorzienigheid en op betere tijden. De minister eindigde met de vergadering eene wet voor te stellen, hoofdzakelijk van dezen inhoud.

WIL LEOPOLD, enz.

Overwegende, dat de gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden, in conferentie te Londen vereenigd, de grondslagen van scheiding tusschen België en Holland hebben bepaald; dat het traktaat, naar luid der verklaring van de gevolmagtigden eendlyke en onherroepelyke voorwaarden inhoudende, België en Holland wordt opgelegd.

Hebben gelast:

Konink artikel. De Koning wordt gemachtigd, om het definitief traktaat van scheiding te teekenen, hetwelk, op den 15 oktober 1831, door de gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden, in conferentie te Londen vereenigd, bepaald is, onder zoodanige clausules, voorwaarden en reserven echter als Z. M. in het belang des lands noodzakelijk of nuttig mogt achten. (Get) LEOPOLD, enz.

Nadat de heer Roggenbach had aangemerkt, dat, volgens de algemeene wet, de zwakke voor den sterker moet onderdoen en gezegd had; «Indien wij de sterkten willen, zou ik zeggen, wij moeten de wet verwerpen. Nu wij de zwakken willen, ik, laat ons tijd winnen, ik vraag het renvooi naar de leden.» werd besloten de wet en het rapport te doen drukken en aan de leden rond te deelen.

«Wij kunnen verzekeren, zegt ons dagblad, de *Revue Belge*, dat de minister van oorlog sedert den ontzagget der 24 artikelen, de werkzaamheden in zyne bureau eeven verdubbeld heeft heeft bezet. Gisteren heeft hij de namen der officieren, welke bij het koninklijk hoofdkwartier moeten dienen, aan de Konings goedkeuring voorgedragen. Indien Z. M. de lijst er van nog niet heeft goedgekeurd, moet zelfs aan omstandigheden buiten zijn wil worden toegeschreven.

(1) Hieruit kan men afleiden dat Koning Leopold de vreden artikelen heeft aangenomen, doch dat de kamers zich daarmee nog niet vereend hebben.

Op heden verliete van eenen welgeschapenen en vrouwe **MARIA HENRIETTE BISON**, hartelijk geliefde echtgenote van

J. P. LOTS,

HELLEVOETSLEUS, den 15 October 1831.

Familie vrienden en bekenden gelieven deze algemeene ook als bijzonder aanneming aan te nemen.

Het beaagden den Almachtigen van leven God, heden avond, juist ten 9 uren, onze dierbare Zuster en Tante mevrouw **IDA SETH P. N.**, na bijna twee jaren aan eene ziekte te hebben gelaboreerd, in den nog jeugdigen ouderdom van 39 jaren 4 maanden en 8 dagen, het tijdelijk met het eeuwige te lieten verwisselen, en zoo wij open in zijne eeuwige gelukzaligheid op te nemen, waarop wij volkomen durven vertrouwen, vermits zij alvorens van de Heilige Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk was voorzien geworden.

Bosch, 21 October 1831.

Namens Zusters en Nichten, P. R. DESCHAMPS.

Escouteur Testamentair en ongehuwd Wef. NB. De Affaire zal door gemelken Heer P. R. Deschamps worden geconlineerd.